

Motion till riksdagen 2018/19:3040

av Mats Green m.fl. (M)

med anledning av prop. 2018/19:50 Makars och sambors förmögenhetsförhållanden i internationella situationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen som rör äktenskap i syfte att utreda om det finns bestämmelser som relaterar till minderåriga och huruvida det finns ett fortsatt behov av sådana bestämmelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den som är under 18 år får inte ingå äktenskap i Sverige enligt 2 kap. 1 § äktenskapsbalken. Åldersgränsen utgör ett s.k. äktenskapshinder. Under 2014 togs dessutom möjligheten att få dispens från ålderskravet bort. Detta hinder gäller således utan undantag.

Riksdagen har under de senaste åren bifallit en rad lagändringar som syftar till att stärka skyddet mot tvångsäktenskap och barnäktenskap. År 2014 infördes ett nytt brott i form av äktenskapstvång, som innebär att det är straffbart att förmå någon att gifta sig genom att utnyttja personens utsatthet.

Samma år beslutade riksdagen även att utländska barnäktenskap, tvångsäktenskap och s.k. fullmaktsäktenskap endast ska kunna erkännas då det finns synnerliga skäl, dvs. väldigt starka och tydliga skäl. Däremot tillät fortfarande svensk lagstiftning erkännande av sådana utländska barnäktenskap där parterna saknade anknytning hit när äktenskapet ingicks.

Under 2018 tog riksdagen ytterligare steg för att markera mot barnäktenskap. Riksdagen fattade beslut om ett förbud mot att erkänna utländska barnäktenskap, oavsett vilken anknytning till Sverige som personerna hade när äktenskapet ingicks eller hur gamla de är när frågan prövas av en myndighet. Om minst en av personerna fortfarande är ett barn vid prövningen ska det aldrig gå att göra undantag från förbudet.

Det måste vara en självklar utgångspunkt för all lagstiftning och allt myndighetsarbete att barn inte ska vara gifta i Sverige. Lagstiftaren ska heller inte sända signaler om att det på något sätt är möjligt att ingå äktenskap som underårig.

I de av regeringen föreslagna ändringarna i äktenskapsbalken finns fortfarande formuleringar vad gäller underåriga och ingående av äktenskapsförord, vilket även uppmärksammats i remissförfarandet. En sådan formulering kan fortsatt väcka anstöt, då underåriga i Sverige inte kan eller på något sätt ska kunna ingå äktenskap. Samtidigt är det inte uteslutet att det fortsatt finns behov av sådan lagstiftning för de underåriga som har ingått äktenskap innan förbudet infördes. Regeringen konstaterar dock att det saknas underlag för att nu göra några ändringar i det avseendet.

Utifrån lagstiftarens tydliga ambition att inte tillåta äktenskap bland underåriga är det rimligt att se över den här typen av regler. Regeringen bör därför se över lagstiftningen som rör äktenskap i syfte att utreda om det finns bestämmelser som relaterar till underåriga och huruvida det finns ett fortsatt behov av att ha sådana bestämmelser i svensk lagstiftning.

Mats Green (M)

Cecilie Tenfjord Toftby (M)

David Josefsson (M)

Lars Beckman (M)

Maria Stockhaus (M)